

## Samenvatting wijzigingen nieuwe CPR

d.d. 24-07-2023

De Commissie lanceerde in maart 2022 een voorstel voor een nieuwe CPR. Dit voorstel is sindsdien becommentarieerd door de Lidstaten in de Raadswerkgroep. Met name onder het Zweedse voorzitterschap zijn er flink wat wijzigingen doorgevoerd. Het gewijzigde concept (CPR<sub>.raad</sub>) is geaccepteerd door Coreper (Comité permanente vertegenwoordigers Lidstaten). Sinds november 2022 ligt er ook een EP rapportage (IMCO) over het Commissievoorstel (CPR<sub>.com</sub>). In het zogeheten trilogie proces wordt onderhandeld over IMCO rapportage en CPR<sub>.raad</sub>.

In **deel A** wordt CPR<sub>.com</sub> geschetst, gevolgd door een beschrijving van een aantal onderwerpen van regeling.<sup>1)</sup>

In **deel B** wordt globaal geschetst wat er veranderd is ten gevolge van CPR<sub>.raad</sub> gevolgd door een nadere beschrijving van de wijzigingen/ aanvullingen per onderwerp. [Waar van toepassing worden ook de amendementen van het EP \(IMCO rapportage\) geschetst.](#)

### Gebruikte afkortingen:

CPR<sub>.com</sub>: Commissievoorstel CPR

CPR<sub>.raad</sub>: Het door de Raadswerkgroep geamendeerde CPR voorstel

CPR: Construction Products Directive (de huidige Verordening bouwproducten)

CEN: Comité Européen de Normalisation (Europees normalisatie comité)

CWFT: Classified Without Further Testing (geklasseerd zonder testen/ verdere testen)

Del Act: Delegated Act (Gedelegeerde handeling)

Imp Act: Implementing Act (Uitvoeringsbesluit)

IMCO: IMCO Rapportage: Committee on Internal Market and Consumer Protection (Comité interne markt en consumentenbescherming)

EAD: European Assessment Document (Europees beoordelingsdocument)

EK: Essentiele Kenmerken

EP: Europees Parlement

HTS: Harmonised technical Specifications (Geharmoniseerde Technische Specificaties)

HZ: Harmonised Zone (Geharmoniseerde Zone)

LCA: Life Cycle Analysis (Levenscyclus analyse)

NLF: New Legislative Framework (Nieuw wetgevingskader)

NoBo: Notified Body (Aangemelde instantie)

OJ: Official Journal (Publicatieblad)

SRQ: Standardisation Request (Normalisatieverzoek)

STD: Specific Technical Documentation (Specifieke Technische Documentatie)

TAB: Technical assessment Body (Technische beoordelingsinstantie)

### Deel A: Samenvatting CPR voorstel van de Commissie (CPR<sub>.com</sub>)

In vergelijking met de huidige CPR, die primair gericht is op het wegnemen van handelsbelemmeringen voor bouwproducten in de EU, slaat CPR<sub>.com</sub> een compleet andere weg in. Het voorstel laat een verschuiving zien van prestatieregelgeving voor bouwproducten naar productinformatieregelgeving.<sup>2)</sup> Daarbij staan de duurzaamheidsambities van de Commissie- geïnspireerd op de Green Deal – centraal. De informatie-eisen betreffen niet alleen het bouwproduct sec, maar ook allerlei zaken rondom het bouwproduct, zoals verpakking, installatie, ontmanteling, onderhoud, risico's etc. Deze productinformatie-eisen zijn in drie Annexen bij het voorstel uitgewerkt. De hybride mix van prestatieregelgeving (testen op het eindproduct) en informatie-eisen van en rondom het bouwproduct, lijkt mede te zijn

<sup>1</sup> ) CPR<sub>.com</sub> bevat 94 artikelen, 106 recitals en 5 annexen. Het voert te ver alle artikelen inclusief recitals van CPR<sub>.com</sub> in het kader van deze samenvatting te behandelen.

<sup>2</sup>) Een verschuiving die past bij de trend van dataverzameling in dit digitale tijdperk. Het is de bedoeling dat de vele data van en rondom bouwproducten uiteindelijk in een Europese database worden geüpload en onderhouden.

gekozen om overlap te vermijden met andere EU wetgeving, met name de Ecodesign richtlijn. De productinformatie-eisen worden uitgewerkt in vrijwillige geharmoniseerde normen. De fabrikant toont aan dat hij aan deze informatie-eisen voldoet in een zogeheten conformiteitsverklaring (DOC).<sup>3)</sup>

De juridische problemen die de Commissie signaleerde bij de verplichte productnormen voor CE-markering van de huidige CPR, hebben niet geleid tot een volledige NLF aanpak.<sup>4)</sup> De Commissie koos een tussenweg met deels verplichte technische specificaties in de DOP en deels een NLF-aanpak in de DOC op basis van vrijwillige geharmoniseerde specificaties, waarmee kan worden aangetoond dat wordt voldaan aan productinformatie-eisen. De verplichte geharmoniseerde technische specificaties (HTS) behoren tot de zogeheten geharmoniseerde zone (HZ). Lidstaten mogen aan bouwproducten die onder de HZ vallen geen aanvullende voorwaarden stellen. Uit onvrede met de huidige - vaak verouderde - geharmoniseerde productnormen is het voorbereidingstraject van de normalisatie stevig aangepakt. Hiervoor is nu al een zogeheten Acquis Expert groep aan de slag, bestaande uit door de Lidstaten gekozen deelnemers. De werkgroep is belast met het uitwerken van standaardisatieverzoeken (SRQ's) per productfamilie. Als CEN niet levert heeft CPR.com een stok achter de deur. Op basis van Del Acts en Imp Acts kan de Commissie eigen technische specificaties laten opstellen buiten CEN om, die ook tot de HZ behoren

De hybride aanpak van enerzijds prestaties op basis van verplichte HTS en anderzijds informatie op basis van vrijwillige specificaties, heeft de regelgeving in CPR.com complex gemaakt. De scheiding tussen vrijwillig en verplicht betreft ook de CE-markering zelf. Fabrikanten kunnen voor producten die niet onder de HZ vallen, kiezen voor de vrijwillige route om tot CE-markering te komen op grond van Europese technische beoordelingen (EAD's). Beide vormen van CE-markering leiden tot 'vermoeden van conformiteit' maar bouwproducten die onder de HZ vallen (verplichte CE-markering) ondergaan naar alle waarschijnlijkheid een langdurig normalisatietraject van ca 10-20 jaar, terwijl de vrijwillige route via EAD's relatief sneller zal gaan.

De complexiteit van CPR.com werkt door in verplichtingen die aan een groot aantal marktdeelnemers worden opgelegd en daarmee gepaard gaande verhoging van administratieve lasten. Anderzijds biedt het voorstel ook lastenverlichting voor micro-ondernemingen die uitgezonderd zijn van CE-markering, mits hun producten lokaal verhandeld worden. Wat betreft de lasten is hierboven al aangegeven dat fabrikanten naast de bestaande prestatieverklaring (DOP) een conformiteitsverklaring (DOC) opstellen om conformiteit aan te tonen met productinformatie-eisen. Maar ook meer exotische marktdeelnemers als fulfilment dienstverleners, dealers, online websites, zoekmachines, 3D-printing providers worden geconfronteerd met verplichtingen. Zo moeten bijvoorbeeld providers van 3D datasets en mallen 10 monsters produceren die op verzoek ter beschikking worden gesteld aan NoBo's, TAB's of autoriteiten.

Als hierboven aangegeven zet CPR.com in op digitalisering. Zo ontwikkelt en onderhoudt de Commissie een informatie- en communicatiesysteem voor het gestructureerd verzamelen verwerken en opslaan van informatie met betrekking tot de interpretatie van CPR regelgeving met het oog op een uniforme toepassing. Daarnaast is het de ambitie van de Commissie om een Europese database te ontwikkelen voor bouwproducten die voortbouwt op het digitale paspoort van Ecodesign.

---

<sup>3)</sup> Er zijn tot nu toe geen informatie-eisen in vrijwillige geharmoniseerde normen ten behoeve van de DOC uitgewerkt. De vraag is hoe de normalisatie van informatie- en producteisen er straks uit gaat zien. Kunnen deze worden vertaald in meetbare testresultaten of blijft het bij omschrijvingen? Als voorbeeld een willekeurige informatie-eis uit de Annexen: 'voorzie in technische oplossingen om veiligheidsrisico's te vermijden'. Als zo'n eis te abstract is om in een reproduceerbare test te worden uitgewerkt, is de vraag hoe aan een dergelijke eis kan worden voldaan en hoe een en ander wordt gehandhaafd.

<sup>4)</sup> De NLF aanpak is de gebruikelijke route om tot CE-gemarkeerde producten te komen. Het voordeel van de NLF aanpak is dat vertragingen door juridische problemen die bij verplichte normen kunnen ontstaan, worden voorkomen: fabrikanten tonen conformiteit aan op basis van vrijwillige geharmoniseerde productnormen, die na publicatie in OJ de status 'vermoeden van conformiteit' hebben.

Tenslotte is opmerkelijk dat CPR<sub>.com</sub> nogal eens treedt in domeinen die de competentie zijn van de Lidstaten. Zo bijvoorbeeld het voorstel tot benchmarking van markttoezichtautoriteiten met een Europees minimale personeelsbezetting en een minimaal aantal uit te voeren controles en het introduceren van duurzaamheidsverplichtingen bij openbare aanbestedingen. Dat geldt ook voor regulering in het domein van bouwwerken. In Deel B is aangegeven wat er van de Commissieambities is overgebleven.

**Hieronder worden de verschillende beleidsonderwerpen uit CPR<sub>.com</sub> nader toegelicht.**

#### *Onderwerp van Regeling (art.1)*

Het CPR<sub>.com</sub> voorstel is met name gericht op dataverzameling van en rondom bouwproducten, inclusief componenten, met een accent op milieu- en klimaatdoelstellingen. De relatie tussen essentiële kenmerken (EK) voor bouwproducten en fundamentele eisen voor bouwwerken wordt nog wel genoemd in de definities (art. 3.7) maar is weggelaten in dit basisartikel 1. De relatie bouwproduct-bouwwerk lijkt daarmee enigszins te verwateren. Dat is ook af te lezen uit het nieuw geïntroduceerde concept 'directe installatie'; de verwerking van een product in een bouwwerk dat niet vooraf op de markt is aangeboden. Dat ligt gevoelig omdat het reguleren van bouwwerken een competentie van de Lidstaten is.<sup>5)</sup>

#### *Scope (art. 2)*

De scope van CPR<sub>.com</sub> wordt enerzijds verkleind met het schrappen van productfamilies die nu onder de CE-markering vallen (zie onder deel B) en anderzijds uitgebreid met meer exotische productfamilies zoals 3D-printing producten en diensten en prefab eengezinswoningen.

#### *Definities (art.3)*

CPR<sub>.com</sub> kent maar liefst 71 definities (tegenover 28 definities in de huidige CPR). Het begrip bouwproduct wordt ruim opgevat. Zo worden onder meer verpakking en gebruikersinstructies in de definitie meegenomen. Zie deel B voor verdere informatie over deze definities.

#### *Conformiteitsystemen(art 6)*

De huidige CPR gebruikt de term de term AVCP (Assessment and Verification of the Constancy of Product performance) voor conformiteitsystemen. CPR<sub>.com</sub> maakt er AVS systemen van (Assessment and Verification Systems). De verschillende conformiteitmodules zijn vastgelegd in Annex V. Op de nieuwe module 3<sup>+</sup> na, zijn de modulestappen van 1<sup>+</sup> (volledige certificatie) tot 4 (fabrikanten-eigenverklaring) ongewijzigd. Inhoudelijk is er wel verschil: naast controle op de DOP is nu ook controle op de inhoud van de DOC door een NoBo vereist.<sup>6)</sup> Een nieuwe module 3<sup>+</sup> is toegevoegd voor productprestaties van milieu/ duurzaamheid. Ook nieuw is dat de Commissie met een Del Act de conformiteitmodules van Annex V kan amenderen met aanvullende beoordelings- en verificatiestappen.

#### *Aanpak normalisatie, Geharmoniseerde Zone, HZ, (art 7)*

De ca. 440 gepubliceerde productnormen voor CE-markering gaan op de schop. De huidige normen voldoen niet in de ogen van de Commissie vanwege juridische problemen, het ontbreken van testmethoden voor milieu en klimaat (LCA's), technische gedateerdheid en het negeren van regelgevingsbehoeften van Lidstaten. De afgelopen jaren zijn er nauwelijks productnormen en updates gepubliceerd in OJ. Als hierboven aangegeven, wordt de transitie van productnormen voorbereid door de Acquis Expert groep die in plaats van mandaten SRQ's voor productfamilies opstelt en specificaties op basis van Del Acts/Imp Acts.

#### *Productinformatie-eisen (art. 5)*

Hoewel bouwproducten halffabricaten zijn, die doorgaans niet rechtstreeks aan consumenten worden geleverd maar nog moeten worden verwerkt op de bouwplaats, en waarbij productprestaties mede afhankelijk zijn van de positie en samenstelling van die bouwproducten, na installatie in een bouwwerk,

---

<sup>5)</sup> Het nieuwe concept 'directe installatie' is vooral bedoeld voor fabrikanten van samengestelde componenten (kits) die deze componenten zelf of onder hun verantwoordelijkheid assembleren op de bouwplaats. Denk bijvoorbeeld aan een staalconstructie die op de bouwplaats wordt geassembleerd middels bouten of lassen.

<sup>6)</sup> Verificatie of de technische documentatie volledig bewijs bevat dat aan producteisen is voldaan.

bevat CPR.com uitgebreide productinformatie-eisen.<sup>7)</sup> De informatie- en producteisen zijn neergelegd in Annexen:

- Annex I.B stelt ontwerpachtige eisen aan het functioneren en presteren van producten. Denk aan afmetingen, vormen, chemische samenstelling, onderhoud en inspectie.
- Annex I.C stelt zogeheten ‘inherente producteisen’. Onder meer de veiligheid voor verwerkers en consumenten en risico’s bij het falen van bouwproducten. Daarnaast ook duurzaamheids-eisen, zoals het minimaliseren van CO<sub>2</sub> emissies, energie-efficiency, herstelmogelijkheden en upgrading.
- Annex I.D stelt productinformatie-eisen gericht op duurzaamheid, traceerbaarheid en veiligheid zoals productidentificatie, beoogd gebruik, gebruiksvoorwaarden, belangrijkste componenten (key parts / spare parts), veiligheid bij transport, verwerking en aanbevelingen voor herstel en ontmanteling.

#### *Prestatieverklaring (DOP) en Conformiteitsverklaring (DOC), (art 9-11)*

Zoals in de huidige CPR, dient de fabrikant in CPR.com een DOP bij CE-gemarkeerde producten mee te leveren. De verplichting om een DOP op te stellen geldt voor zowel verplichte als vrijwillige CE-markering op basis van Europese beoordelingsdocumenten (EAD’s). Aan de uitzonderingen op CE-markering in de huidige CPR voegt CPR.com hergebruikte en hergeproduceerde (getransformeerde) bouwproducten toe, mits deze producten de grens van een Lidstaat niet passeren. Ook voor micro-ondernemingen gelden uitzonderingen voor lokale bouwproducten met algemeen bekende en stabiele kenmerken. Wat betreft de inhoud van de DOP dienen prestaties van tenminste klimaat/milieudata te worden gedeclareerd. Het model van de DOP is vastgelegd in Annex II van CPR.com. Dit model vraagt meer data dan het huidige model van de CPR <sup>8)</sup>.

Naast de DOP dienen fabrikanten voor CE-gemarkeerde producten ook een DOC op te stellen. Het opstellen van een DOC geldt dus ook voor vrijwillige CE-markering. Fabrikanten moeten overeenstemming aantonen met producteisen, als vastgelegd in de Annexen I-B/C (via Del. Acts) en Annex I-D. (zie ook onder productinformatie-eisen, art.5).

#### *Hergebruik (art. 12)*

Hergebruik krijgt in CPR.com een prominente rol. De Commissie maakt onderscheid tussen gebruikte bouwproducten met een oorspronkelijke DOP en producten zonder DOP. Gebruikte bouwproducten kunnen naar de oorspronkelijke DOP verwijzen onder voorwaarde van eenzelfde beoogd gebruik en voldoende restlevensduur. Producten die een transformatieproces ondergaan dat verder gaat dan schoonmaken/ herstel bij ontmanteling, worden beschouwd als nieuwe producten. Wat betreft gebruikte producten zonder DOP is geen zware procedure vereist, mits het beoogd gebruik beperkt wordt tot ‘decoratie’. Voor alle gebruikte producten met of zonder DOP, geldt dat zij niet tot veiligheids- of gezondheidsrisico’s mogen leiden. Lidstaten worden verondersteld eisen / certificatietrajecten op te stellen voor ontmantelaars. Lidstaten kunnen hergebruik en herproductie uitzonderen van CE-markering, mits deze producten binnen het grensgebied van de Lidstaat blijven.

#### *CE-markering (art. 16-18)*

CPR.com verbiedt referenties in private merken naar geharmoniseerde productnormen. De CE-markering moet prominent op het product worden aangebracht. Private merken mogen alleen op een afstand van tenminste de dubbele lengte van de CE-markering worden aangebracht. Op de huidige specificaties die de fabrikant bij de CE-markering moet plaatsen was altijd veel kritiek, vanwege administratieve lastenverzwaring. In het voorstel van de COM kunnen deze specificaties vervangen worden door een permalink naar de DOP/DOC.

<sup>7)</sup> De veiligheid van halffabricaten roept vraagtekens op: Zo heeft de veiligheid van een losse baksteen weinig waarde voor consumenten. Die veiligheid krijgt pas betekenis na verwerking van bakstenen in een bouwwerk. De bakstenen kunnen voor decoratieve doeleinden zijn toegepast of onderdeel uitmaken van de draagconstructie van een bouwwerk, waarbij de prestatie ‘druksterkte’ een rol speelt.

<sup>8)</sup> ‘Times, they are a-changing’: in 2014 vaardigde de Commissie Del. Act 574/2014 uit om tot administratieve lastenverlichting van fabrikanten te komen door vereenvoudiging van de hoeveelheid op te geven data.

*Marktdeelnemers (art. 19-33)*

CPR<sub>.com</sub> introduceert een bont scala aan nieuwe marktdeelnemers die verplichtingen krijgen opgelegd: fulfilment dienstverleners, bemiddelaars, online marktplaatsen, winkels, verkopers en zoekmachines, 3D printing dienstverleners, en leveranciers van mallen, 3D printing datasets en 3D printmaterialen.

*Vereenvoudigde procedures (art. 64-67)*

De vereenvoudigde procedures zijn gewijzigd ten opzichte van de huidige CPR. Zo is 'sharing' (het gebruikmaken van de testresultaten van een fabrikant door andere fabrikanten) geschrapt en het gebruik maken van beoordelings- en verificatierapporten van een Notified Body door een andere Notified Body juist toegevoegd. De vereenvoudigde procedure voor micro-ondernemingen waarbij AVS 4 (fabrikanteneigenverklaring) kan worden toegepast in plaats van AVS 3 (Labo test), middels specifieke technische documentatie (STD), wordt aangevuld met de eis dat een TAB of NoBo in de arm moet worden genomen. Feitelijk lastenverzwarend ten opzichte van de huidige CPR.

Opmerkelijk is verder dat in art. 10 van het voorstel de niet-seriematige, klantgerichte producten worden uitgezonderd van CE-markering, maar dat dit type producten in art 66 opnieuw wordt geïntroduceerd als een vereenvoudigde procedure, waarbij de fabrikant gebruik maakt van STD die gelijkwaardig moet zijn aan geharmoniseerde technische specificaties. Verlaging van het conformiteitsniveau wordt overigens niet geboden. Ook hier is een extra beoordeling nodig voor het vaststellen van gelijkwaardigheid door een NoBo of TAB.

*Markttoezicht (art 68-76)*

Wat betreft het markttoezicht, stelt CPR<sub>.com</sub> een Europees minimum voor het aantal beoordelingen en de personeelsbezetting. Dat druist in tegen de bevoegdheid van Lidstaten. De Commissie acht een Europees minimum noodzakelijk, gelet op het marginale karakter van het markttoezicht in sommige Lidstaten. Verder wil de Commissie de samenwerking van markttoezichtautoriteiten uit de verschillende Lidstaten bevorderen door gemeenschappelijke markttoezichtprojecten, het investeren in uitrusting en IT tools, trainingen en richtsnoeren voor de toepassing en handhaving van CPR-eisen. De Commissie stelt daarnaast iedere 2 jaar een rapport op, gebaseerd op informatie van markttoezichtautoriteiten en gaat deze autoriteiten benchmarken op basis van het aantal en de aard van controles en opgelegde boetes.

*Informatiesystemen (art. 77-78)*

De Commissie richt een informatie- en communicatiesysteem op voor het verzamelen, uitvoeren en opslaan van gestructureerde informatie over de interpretatie en de toepassing van CPR regelgeving voor het markttoezicht, aanwijzende autoriteiten, Notified Bodies en productcontactpunten. Lidstaten moeten een nationaal informatiesysteem opstellen voor autoriteiten en marktdeelnemers van die Lidstaten. De Commissie wil verder een Europese digitale database of digitaal systeem opzetten, toegankelijk voor marktdeelnemers, autoriteiten en beperkt toegankelijk voor consumenten.

**Deel B: Samenvatting voorgestelde CPR wijzigingen van de Raadswerkgroep (CPR<sub>.raad</sub>)**

Over het algemeen zet CPR<sub>.raad</sub> in op vereenvoudiging, zoals het schrappen van exotische producten uit de scope van CPR<sub>.com</sub> en vermindering van het aantal marktdeelnemers. Ook de productinformatie-eisen worden vereenvoudigd. Het CPR<sub>.com</sub> voorstel bevatte onder meer ontwerpachtige productinformatie-eisen zoals vorm en afmetingen. De productinformatie-eisen van CPR<sub>.raad</sub> zijn meer gericht op veiligheidsrisico's.

Naast het schrappen van voorschriften worden ook extra voorschriften ingevoerd of voorschriften geschrapt in CPR<sub>.com</sub> die juist vereenvoudiging beoogden. Zo is de geboden uitzondering om bekende en stabiele bouwproducten van micro-ondernemingen van de CE-markering te voorzien, geschrapt. Daarmee worden de administratieve lasten van lokale ondernemers een stuk hoger. Wat betreft de extra voorschriften gaat het vooral om relaties, werkafspraken, tijdslimieten en bevoegdheden tussen Commissie, CEN, de Acquis Expert groep en de Lidstaten.<sup>9)</sup> Veel Lidstaten maken zich namelijk zorgen over

---

<sup>9)</sup> Feitelijk horen dit soort uitvoeringsvoorschriften niet thuis in kaderregelgeving en zou de instelling van een Expertgroep op basis van een Del Act of Imp Act moeten gebeuren.

de voortgang van de normalisatie en zien dit eigenlijk liever terug in handen van CEN. De bevoegdheden van de Commissie om Del Acts / Impacts uit te vaardigen worden daarom aan strenge voorwaarden gebonden.

In CPR<sub>.raad</sub> wordt sterk gelet op een adequate scheiding van bevoegdheden tussen Commissie en Lidstaten. Alles wat in de ogen van de Lidstaten indruist tegen hun bevoegdheid om bouwwerken te reguleren wordt geschrapt, zoals bijvoorbeeld het begrip 'directe installatie'. Maar ook het intreden in andere bevoegdheden van Lidstaten, zoals Europese duurzaamheidseisen bij openbare aanbestedingen<sup>10)</sup> en een minimale Europese personeelsbezetting en controles van het markttoezicht, worden geschrapt. Ook wordt gekozen voor Imp Acts in plaats van Del Acts, waar competenties tussen Commissie en Lidstaten kunnen spelen. Bij Imp Acts hebben de Lidstaten meebeslissingsrecht.

Het hybride karakter van CPR<sub>.com</sub> met zowel verplichte als vrijwillige technische specificaties blijft gehandhaafd. Aan het einde van deze samenvatting is schematisch aangegeven bij welke CE-markering sprake is van vrijwillige en verplichte technische specificaties.

Het scherp reguleren van de verhoudingen tussen bij de CE-markering betrokken partijen in kaderregelgeving betekent extra voorschriften. Daarmee is ook CPR<sub>.raad</sub> - ondanks alle vereenvoudigingen - tamelijk complexe regelgeving.

Europese voorschriften voor hergebruik, als voorgesteld in CPR<sub>.com</sub>, worden geschrapt. Dat geldt ook voor verplichtingen die Lidstaten in CPR<sub>.com</sub> krijgen opgelegd om certificatie-trajecten op te stellen voor 'ontmantelaars'. Er wordt een andere aanpak voor hergebruik voorgesteld: hergebruikte CE-gemarkeerde bouwproducten moeten voldoende vertrouwen bieden om in de hele EU te kunnen worden verhandeld. Het reduceren van het beoogd gebruik tot louter 'decoratie' voor hergebruikte bouwproducten als voorgesteld in CPR<sub>.com</sub>, verkleint de afzetmogelijkheden. Voor voldoende vertrouwen moeten prestaties van hergebruikte of getransformeerde bouwproducten zijn gebaseerd op bepalingmethoden voor dat hergebruik of die transformatie in geharmoniseerde technische specificaties. In SRQ's moet zijn aangegeven of hergebruik in geharmoniseerde normen wordt opgenomen of uitgesloten. Daarmee wordt hergebruik Europees naar alle waarschijnlijkheid op de lange baan geschoven en zal dit nog lange tijd een lokale aangelegenheid blijven.

Wat betreft IMCO worden hieronder de amendementen weergegeven, betrokken op de verdere bespreking van onderwerpen uit CPR<sub>.raad</sub>.

Op een aantal onderwerpen komen CPR<sub>.raad</sub> en IMCO overeen, met name waar het gaat over subsidiariteit. IMCO schrapt daarnaast artikelen die in haar ogen redundant zijn (red tape). Maar er zijn ook flinke verschillen. Zo schrapt IMCO niet 3D-printing en ook niet de vele exotische marktdeelnemers. Dat geldt ook voor hergebruik waar IMCO in grote lijnen de opzet van de Commissie volgt. Over de instelling van een Acquis Expert groep wordt verder niets gezegd. Wat betreft de database neemt IMCO het standpunt in dat deze decentraal moet zijn. De Commissie biedt links naar deze decentrale informatiedatabases of systemen. IMCO merkt op dat decentralisatie nodig is ter voorkoming van cyberfraude.

**Hieronder wordt voor de verschillende beleidsonderwerpen op hoofdlijnen nagegaan wat er in CPR<sub>.raad</sub> is geschrapt, gewijzigd of aangevuld ten opzichte van CPR<sub>.com</sub>**

#### *Onderwerp van Regeling (art1)*

CPR<sub>.raad</sub> brengt de relatie tussen bouwproducteigenschappen en eisen aan bouwwerken niet terug in artikel 1, ondanks verzoeken van Lidstaten. Wel wordt 'directe installatie' geschrapt en de nadruk die CPR<sub>.com</sub> legt op milieu- en klimaatdoelstellingen. Essentiële kenmerken m.b.t. veiligheid en gezondheid zijn niet minder belangrijk dan milieu- en klimaatkenmerken. Dat geldt ook voor producteisen. Het gaat

---

<sup>10)</sup> In art. 84 van CPR<sub>.com</sub> is aangegeven dat de Commissie duurzaamheidseisen middels Del Acts kan opleggen bij openbare aanbestedingen, zoals verplichte technische specificaties, selectiecriteria, contractuele prestatieclausules of doelen. CPR<sub>.raad</sub> beperkt e.e.a. tot bouwproducten.

om regelgeving voor het vaststellen van productprestaties met betrekking tot alle relevante essentiële kenmerken en producteisen (zonder accenten op klimaat, milieu, veiligheid e.d.).

*Amendementen IMCO art.1:*

Klimaat wordt geschrapt (overbodig). Toegevoegd aan art.1: producten die kunnen worden beschouwd als bouwproducten, maar niet als zodanig worden beschouwd door hun fabrikant.

*Scope (art. 2)*

De scope wordt in essentie teruggebracht naar die van de huidige CPR, zoals het terugbrengen van sanitaire toestellen, verkeersinrichtingen en producten in contact met water. Het is onduidelijk wat er met rioleringsproducten is gebeurd. De meer exotische door de Commissie voorgestelde nieuwe productfamilies als 3D-datasets en materialen voor 3D printing, producten voor directe installatie en prefab eengezinswoningen worden geschrapt. De algemene opvatting is dat 3D-printing van prefab beton als een normaal bouwproduct moet worden behandeld en dat de introductie van prefab woningen onder CE-markering teveel indruist tegen de competentie van Lidstaten die verantwoordelijk zijn voor het reguleren van bouwwerken.

*Amendementen IMCO art.2:*

Bij 3-D datasets: sets voor het 3D-printen van bouwproducten

Schrappen uit scope: directe installatie, kits en assemblages, prefab eengezinswoningen, 3D-printing diensten, diensten voor marketing, ontmanteling en hergebruik.

Niet noemen onder scope CPR: sanitair, systemen voor afvalwater (Drinkwaterriichtlijn) en verlichtingsproducten (Ecodesign).

*Definities (art.3)*

Gezien de grote hoeveelheid definities, hieronder ter illustratie een greep uit de wijzigingen en aanvullingen:

- Definitie bouwproducten: verpakking en gebruiksinstructies worden geschrapt,
- Directe installatie wordt geschrapt,
- Inherente producteisen: drempelwaarden / directe installatie worden uit de definitie gehaald,
- 3-D printing materialen, dienstverleners en 3-D datasets worden geschrapt,
- Definitie gebouwen wordt geschrapt (competentie lidstaten),
- Onderscheid tussen beoogd gebruik en verklaard gebruik. Beoogd gebruik is het doel van het product als beschreven in geharmoniseerde normen en EAD's en verklaard gebruik is het gebruik als beoogd door de fabrikant,
- Dubbel gebruik producten: geschrapt,
- 'Single liaison contact point' is toegevoegd: het centrale aanspreekpunt voor contacten tussen Commissie en Markttoezichtautoriteiten.

*Amendementen IMCO art.3 (alleen m.b.t. bovenstaande punten):*

- Definitie bouwproducten: EP schrapt ook verpakking,
- Directe installatie wordt geschrapt,
- Directe installatie uit definitie van producteisen. Verwijzing naar Annexen,
- Art. 10 / 11 (3D printing) niet geschrapt,
- Gebouwen wordt geschrapt,
- Geen onderscheid tussen beoogd gebruik en verklaard gebruik,
- Dubbel gebruik producten geschrapt,
- Geen definitie single liaison point,
- Toegevoegd decoratiedoelen: doelen, bepaald bij afwezigheid van een constructieve functie voor het bouwwerk.

*Aanpak normalisatie met de Acquis Expert groep (art 3a-4)*

Hoewel niet gebruikelijk in kaderregelgeving, neemt CPR<sup>raad</sup> een nieuw gedetailleerd voorschrift op over de instelling van de Acquis Expert groep die belast is met de voorbereiding van geharmoniseerde technische specificaties. Er is namelijk grote zorg bij de Lidstaten over de voortgang van

geharmoniseerde productnormen. In dit voorschrift wordt beschreven dat de Commissie een werkplan voor de verschillende productfamilies opstelt. Op basis van dit werkplan delen Lidstaten mee welke essentiële kenmerken, beoordelingsmethoden, drempelwaarden, prestatieklassen en producteisen zij voor iedere productfamilie eisen. De Acquis groep identificeert vervolgens de relevante technische aspecten en essentiële kenmerken, ter voorbereiding van SRQ's. De Acquis Expert groep dient ook te adviseren over inherente producteisen en de kwestie of gebruikte producten al dan niet worden uitgesloten van SRQ's. De Commissie is tenslotte bevoegd om op basis van Del Acts een lijst op te stellen van vooraf bepaalde milieukeurmerken en kan ook de lijst van productfamilies voor CE aanpassen aan technische vooruitgang of regelgevingsbehoeften van Lidstaten.

*Amendementen IMCO (art.3 -4):*

IMCO neemt geen extra voorschrift op voor de instelling van een Acquis Expert groep. Wel wordt preciezer aangegeven dat de fundamentele eisen voor bouwwerken de basis vormen voor de identificatie van EK, rekening houdend met de regelgevingsbehoeften van Lidstaten. Dat geldt ook voor de voorwaarden om Del Acts uit te vaardigen. Er moet verder een werkplan worden opgesteld voor SRQ's. SRQ's mogen geen vrijwillige of verplichte drempelwaarden, prestatieklassen of verplicht te declareren EK's bevatten.

*Productinformatie-eisen (art. 5/5a)*

CPR<sub>raad</sub> wijzigt de kop van art. 5, 'producteisen' in 'inherente producteisen'.<sup>11)</sup> Voor producten in de HZ is de Commissie bevoegd middels Imp Act's inherente producteisen volgens Annex I-BC vast te stellen.

Het nieuw toegevoegde art. 5a betreft 'vrijwillige normen en zogeheten gemeenschappelijke specificaties'. In SRQ's wordt vastgelegd dat verplichte inherente producteisen worden uitgewerkt in vrijwillige geharmoniseerde normen. Daarnaast is de Commissie onder voorwaarden bevoegd middels Imp Act's gemeenschappelijke specificaties op te stellen als alternatieve route om te voldoen aan de inherente productinformatie-eisen.<sup>12)</sup>

Wat betreft de Annexen I-B en I-C stelt CPR<sub>raad</sub> met betrekking tot inherente producteisen een gecombineerde Annex I-BC voor. De ontwerpachtige eisen van Annex I-B als afmetingen, vormen, installatie, e.d. worden geschrapt. Daarvoor in de plaats komen inherente productveiligheidseisen: allerlei veiligheidsrisico's als chemische, mechanische, elektrische risico's, software falen, ondeskundig gebruik e.d. Daarnaast inherente milieurisico's zoals het maximeren van de levensduur, CO<sub>2</sub> emissies, energie-efficiency, identificatie van hergebruikte componenten, mogelijkheden van upgrading en recycling.

Annex I-D betreft productinformatie die behoort bij de begeleidende gebruikersinstructie die de fabrikant met het CE-gemarkeerde bouwproduct meestuurt. Het gaat om data als productidentificatie, contactdetails van het betreffende product contactpunt in de Lidstaten, gebruikersinstructies, ontmanteling, beoogd gebruik, gebruiksvoorwaarden, belangrijkste materialen e.d.

*Amendementen IMCO (art.5):*

IMCO noemt niet specifiek de alternatieve route van 'gemeenschappelijke specificaties'. Wel zou de Commissie richtlijnen moeten opstellen, bij gebrek aan een norm, die aangeven hoe aan producteisen kan worden voldaan. Aanpassing van de Annexen (technische vooruitgang, nieuwe risico's, milieu) via Del Acts wordt geschrapt. IMCO vindt dit te ver gaan. Dit mag wel voor de productinformatie-eisen in A.I-D.

*Conformiteitsystemen (art 6)*

Het aantal en de inhoud van de verschillende conformiteitsystemen wordt in CPR<sub>raad</sub> niet gewijzigd.

<sup>11)</sup> Het gaat om producteisen die onlosmakelijk zijn verbonden met het product. Blijkens de Annex waarnaar wordt verwezen gaat het met name om veiligheidsrisico's. In voetnoot 7 is aangegeven dat veiligheid van half-fabricaten gerelateerd is aan de verwerking van die half-fabricaten in een bouwwerk.

<sup>12)</sup> Gemeenschappelijke specificaties worden in meerdere EU richtlijnen/ Verordeningen toegepast. Het zijn technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de Lidstaten erkende procedure die is gepubliceerd in OJ.



CPR<sub>raad</sub> geeft wel een aanvulling op Del Acts waarin de Commissie bevoegd is conformiteitsystemen te amenderen. Deze Del Acts dienen de gevoeligheid in productvariaties en fouten in het productieproces in acht te nemen, zodat een maatgerichte aanpak voor de verschillende productfamilies mogelijk is. Del Acts kunnen ook worden ingezet om Annex V (conformiteitsystemen) aan te vullen, maar alleen als bestaande systemen onvoldoende blijken te functioneren (waken voor een kerstboom aan AVS-systemen).

#### *Amendementen IMCO (art.6):*

IMCO noemt bij AVS ook het in acht nemen van risico's ten gevolge van productfalen en verandering in de productiewijze. Het introduceren van aanvullende AVS systemen via Del Acts wordt evenwel geschrapt.

#### *Geharmoniseerde productnormen / Geharmoniseerde zone (HZ, art. 7/7a)*

In CPR<sub>raad</sub> is aangegeven dat de HZ verplichte geharmoniseerde normen bevat. Dat zijn normen die bepalingmethoden bevatten voor essentiële kenmerken op basis van SRQ's die door de Acquis groep zijn voorbereid. Omdat het normen zijn die bepalingmethoden bevatten voor prestaties van essentiële kenmerken en inherente producteisen wordt een nieuwe term voorgesteld: 'bouwproduct-prestatienormen'. In de deze normen moet zijn aangegeven:

- Opname of uitsluiting van gebruikte producten,
- Vrijwillige of verplichte drempelwaarden, prestatieklassen, verplicht te verklaren essentiële kenmerken producteisen en technische details voor conformiteitsystemen.

Lidstaten mogen geen andere essentiële kenmerken, bepalingmethoden of inherente producteisen vastleggen dan die welke in HZ zijn vastgelegd of het op de markt aanbieden van deze producten betreffen. Informatieverplichtingen van Lidstaten ten aanzien van producten uit de HZ als beschreven in CPR<sub>com</sub>, worden geschrapt. Zo wordt het voorschrift dat Lidstaten de essentiële kenmerken die zij voor producten - inclusief producteisen- moeten communiceren naar Lidstaten en de Commissie geschrapt.<sup>13)</sup> Dat geldt ook voor het registreren door Lidstaten in de 'Single Digital Gateway' van hun nationale regelgeving en administratieve bepalingen met betrekking tot het gebruik van producten op hun grondgebied. Toegevoegd wordt dat Lidstaten het recht hebben om eisen te stellen aan het gebruik van producten die onder de HZ vallen. De Lidstaten kunnen ook aanbetalingsregelingen instellen of fabrikanten / marktdeelnemers verplichten te accepteren dat zij eigenaar zijn van nieuwe, overtollige en onverkochte producten of het vernietigen van producten verbieden.

De Commissie wordt strikt gehouden aan regels: als de bouwproduct-prestatienormen aan alle eisen voldoen, dient de Commissie zonder oponthoud of onder voorbehoud te publiceren met een overgangperiode van 1 jaar.

Naast bouwproduct-prestatienormen introduceert CPR<sub>raad</sub> voor de HZ ook andere geharmoniseerde technische specificaties voor essentiële kenmerken die de Commissie op basis van Imp. Acts kan vaststellen. Dit kan alleen onder strikte voorwaarden:

- De Commissie heeft een SRQ uitgegeven aan één of meerdere normalisatie-instellingen,
- Het SRQ wordt niet geaccepteerd door de normalisatie-instellingen,
- Normalisatie-instelling levert niet op tijd,
- De bouwproduct-prestatienorm voldoet niet aan het SRQ,
- Geen referentie in OJ / bezwaar tegen een norm in OJ/ referentie van een norm in OJ >8jaar.

#### *Amendementen IMCO (art.7):*

IMCO schrapt de aanvullende voorwaarden in openbare aanbestedingen (gaat te ver). Het communiceren van EK door Lidstaten aan Commissie en andere Lidstaten via de 'Single Digital Gateway' wordt niet geschrapt. In plaats van een Imp Act voor het autoriseren van een Nationale maatregel wordt voorgesteld een Del Act.

---

<sup>13)</sup> Dat Lidstaten hun nationale bouwmaatregelen moeten notificeren is niets nieuws Die nationale maatregelen betreffen doorgaans bouwwerken en niet bouwproducten. Omdat prestaties van bouwproducten afhankelijk zijn van het type bouwwerk, hun functie in het bouwwerk en de samenhang met andere bouwproducten is het ondoenlijk om prestaties van essentiële kenmerken voor bouwproducten sec vast te stellen.

Een nieuw art. 7a wordt toegevoegd over bouwproductnormen. De normen op basis van art. 4.2 (EK) zijn verplicht en gebaseerd op SRQ's. De Commissie stelt via Imp Acts vast hoe deze normen worden opgesteld (vorm, inhoud). Op verzoek van een norminstelling kan de Commissie voorzien in een interne juridische groep voor proeflezen om zodoende coherentie te borgen en juridische problemen te voorkomen.

De normen voor productinformatie-eisen (art. 5.2) zijn vrijwillig met vermoeden van conformiteit. Ook hier wordt voorgesteld dat de Commissie participeert in het normalisatieproces.

*Prestatieverklaring (DOP) en Conformiteitsverklaring (DOC), (art 9-11)*

CPR<sub>raad</sub> benadrukt de samenvoeging van DOP en DOC. DOP/DOC dienen prestaties m.b.t. milieu/duurzaamheid te bevatten over hun volledige levenscyclus volgens vooraf vastgestelde milieukeurmerken, waarbij ook de verpakking van het product is betrokken.

Wat betreft de uitzonderingen voor het opstellen van DOP/DOC, schrapt CPR<sub>raad</sub> hergebruik en gebruikelijke en stabiele producten van micro-ondernemingen die niet de grens van de Lidstaat passeren.<sup>14)</sup>

*Amendementen IMCO (art.9-11):*

IMCO schrapt dat fabrikanten verantwoordelijk zijn voor de DOP, zelfs wanneer ze niet nalatig handelen (gaat te ver). 3D-printing wordt niet uitgezonderd van individuele klantgerichte producten (art 10).

Het uitzonderen van delen van bouwwerken in verband met hergebruik / herproductie wordt geschrapt (CPR regelt geen bouwwerken).

De DOP bevat tenminste de EK van Annex I-A.2 (klimaat/milieu), de EK gespecificeerd in HTS of Del Acts.

*Hergebruik (art 12)*

CPR<sub>raad</sub> schrapt artikel 12 van het Commissievoorstel over een gewijzigde DOP voor hergebruikte producten. De verplichting dat Lidstaten het werk van slopers/ontmantelaars moeten certificeren vervalt. Hergebruik, of het nu gaat om producten die alleen worden schoongemaakt of producten die een transformatieproces ondergaan na ontmanteling uit een bouwwerk, komen alleen voor CE-markering in aanmerking als daarvoor geharmoniseerde technische specificaties worden opgesteld. In SRQ's moet zijn aangegeven of hergebruik al dan niet wordt meegenomen met de harmonisatie. De algemene verwachting is dat CE-markering voor hergebruik, dat afhankelijk is van harmonisatie, lange termijn-werk wordt en vooralsnog beperkt blijft tot de grenzen van de Lidstaten.

*Amendementen IMCO (art.12):*

IMCO houdt de tekst voor hergebruik aan volgens CPR<sub>com</sub> met enkele tekstuele aanpassingen.

*CE-markering (art. 16-18)*

Het verbieden van referenties in private merken naar geharmoniseerde productnormen wordt geschrapt. Claims over productprestaties van essentiële kenmerken in het marketingmateriaal van marktdeelnemers zijn toegestaan mits deze productprestaties ook zijn vermeld in de DOP. Wat betreft het aanbrengen van de CE-markering, wordt de bepaling dat deze alleen op 'key parts' (belangrijkste componenten van een product) mag worden aangebracht, geschrapt. Dat schrappen geldt ook voor de precieze bepaling over de afstand waarop andere merken ten opzichte van de CE-markering worden aangebracht. De formulering is nu dat andere merken de zichtbaarheid, onuitwisbaarheid en betekenis van CE niet mogen afzwakken.

*Amendementen IMCO (art.16-18):*

De amendementen zijn veelal tekstueel. In plaats van permalinks kunnen QR-codes ook worden toegepast. IMCO geeft verder aan dat CE-markering niet op delen van het bouwproduct mag worden aangebracht die geen hoofdcomponenten zijn. Het verbod op referenties naar HTS in private merken wordt niet geschrapt.

---

<sup>14)</sup> Dit schrappen heeft - wat betreft administratieve lasten- flinke consequenties voor MKB, die hun producten lokaal verhandelen.

*Marktdeelnemers (art.19-33)*

CPR<sub>.raad</sub> schrapt de bonte verzameling aan nieuwe marktdeelnemers als 3D-print diensten en providers van mallen, 3D-datasets en 3D-printing materialen. Dat geldt ook voor marktdeelnemers die zich bezighouden met het ontmantelen en verhandelen van gebruikte producten (zowel hergebruik als herproductie). Alleen fulfilment dienstverleners en online marktplaatsen blijven gehandhaafd.

*Amendementen IMCO (art.19-33):*

Waar IMCO bureaucratische regelgeving opmerkt worden artikelliden geschrapt. Zo schrapt IMCO t art. 20 over de rechten van marktdeelnemers (is al geregeld in Verordening markttoezicht). Verplichtingen voor fulfilment dienstverleners, makelaars, online marktplaatsen etc. (art 27) en 3D-printing dienstverleners, datasets etc. (art 28) worden niet geschrapt. Wel sommige artikelliden, zoals de verplichting voor leveranciers van mallen voor 3-D printing om 10 monsters aan de NoBo te leveren in verband met beoordeling.

IMCO schrapt verder art 31 (dubbel gebruik producten) en art 33 over Imp Acts, die in details voorzien hoe rechten en plichten voor marktdeelnemers worden uitgevoerd.

*Vereenvoudigde procedures (art. 64-67)*

CPR<sub>.raad</sub> schrapt het voorschrift voor micro-ondernemingen waarin het CPR<sub>.com</sub> voorstel extra controle eist op de Specifieke Technische Documentatie (STD) door een TAB of een NoBo. 'Sharing' (het gebruikmaken van de testresultaten van een fabrikant door andere fabrikanten) wordt weer toegevoegd.

Wat betreft het artikel om niet-seriematige, klantgerichte producten als vereenvoudigde procedure te lanceren is een lid toegevoegd waarin voor de conformiteitsystemen 1+ ,1 of 3 een NoBo of TAB ter controle is vereist.

*Amendementen IMCO (art.64-67):*

IMCO voegt ook 'sharing' toe aan de set van vereenvoudigde procedures. Art. 66 inzake CE-markering voor niet-seriematige en klantgerichte producten wordt geschrapt (hier heeft CE-markering geen meerwaarde).

*Markttoezicht (art. 68-76)*

CPR<sub>.com</sub> stelt een klachtenportaal in. CPR<sub>.raad</sub> voegt toe dat de Commissie bij door haar relevant geachte klachten, deze klachten dient door te sturen naar het centraal aanspreekpunt van de betreffende Lidstaat. De Lidstaten dienen zo'n centraal aanspreekpunt aan te wijzen uit hun markttoezichtpersoneel. CPR<sub>.raad</sub> schrapt verder een Europees minimum voor het aantal beoordelingen en de personeelsbezetting van het markttoezicht, alsmede benchmarking op controles, boetes en bezetting. In plaats daarvan stelt de Commissie om de 4 jaar een rapport op, gebaseerd op informatie van de markttoezichtautoriteiten uit de Lidstaten.

*Amendementen IMCO (art.68-76):*

IMCO voegt toe dat consumenten informatie kunnen doorgeven over risicovolle producten volgens de algemene Verordening voor productveiligheid via safety gate portal. Geschrapt wordt art. 73 over het minimum aantal controles en personeelsbezetting van het markttoezicht (subsidiariteit).

*Informatiesystemen (art 77-78)*

Er is veel discussie geweest over de opzet van een Europees database voor bouwproducten. Er is twijfel of zo'n Europese database succesvol te realiseren is. CPR<sub>.com</sub> preciseert nader waar de database aan moet voldoen:

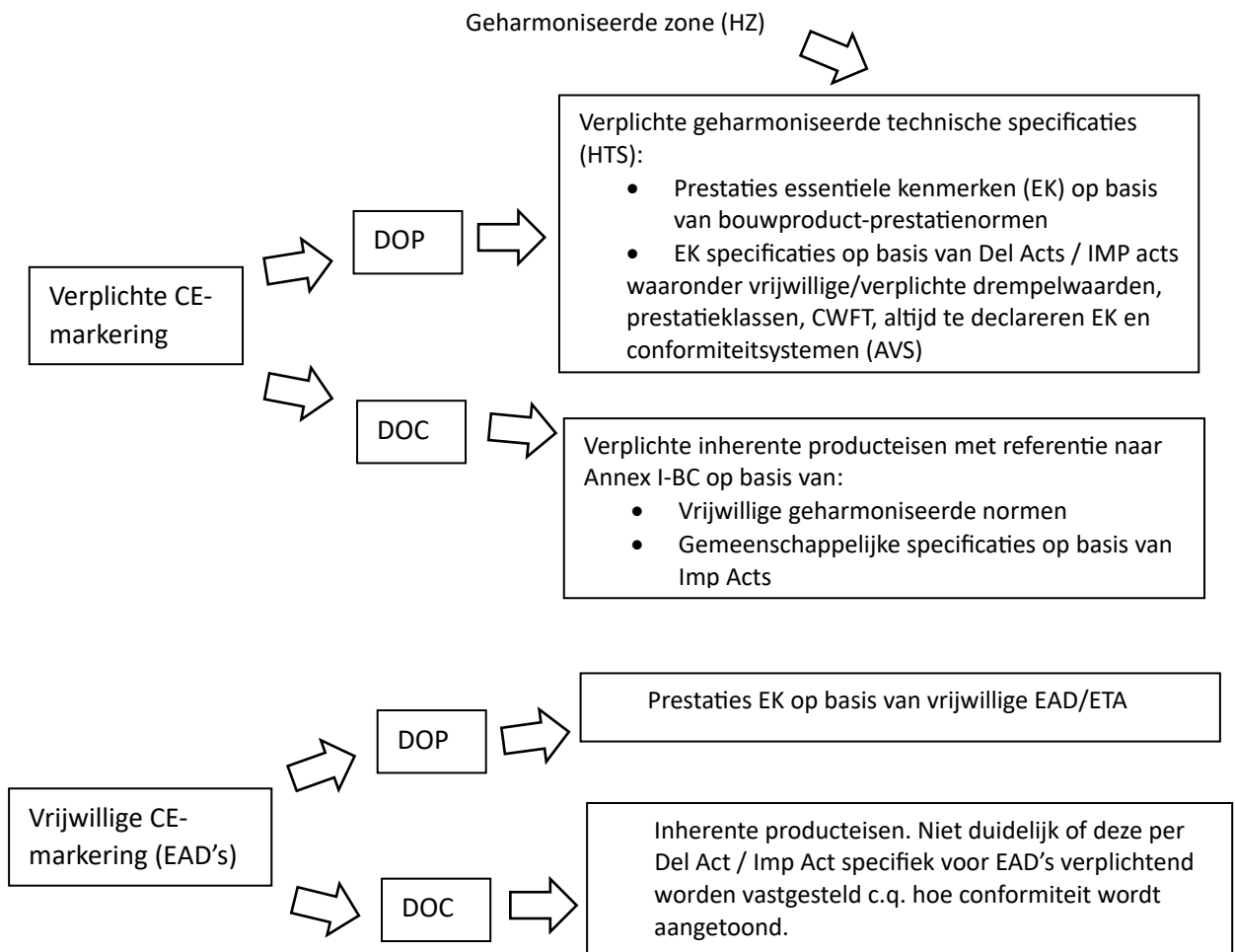
- Marktdeelnemers in staat stellen om het volgende te uploaden:
  - DOP/DOC
  - Algemene info, gebruiksinstructies en veiligheidsinfo
  - Technische documentatie
- Data opslaan en borgen voor een vastgestelde tijd,
- Data toegankelijk maken naar alle markttoezichtautoriteiten,
- Maak data m.b.t. DOP/DOC en algemene info/ gebruiksinstructies op gestructureerde wijze publiek toegankelijk en opzoekbaar,

- Maak permalinks mogelijk,
- Sta marktdeelnemers toe data te vervangen door geamendeerde versies, parallel aan de oorspronkelijke versie en waarschuw marktdeelnemers/ markttoezicht bij incorrecte data,
- Technisch ontwerp en managen van de database voldoet aan het volgende
  - Compatibel met productpaspoort
  - Vrije toegang tot de database voor gebruikers bouwproducten, nationale autoriteiten, marktdeelnemers en andere relevante actoren
  - Authenticiteit, betrouwbaarheid, hoog beschermingsniveau tegen fraude
  - Uploaden data voor een periode van 25 jaar
- Commissie is bevoegd te amenderen via Del Acts op functionaliteit, eisen, technische vooruitgang en only once principe<sup>15</sup>),
- Na een jaar database evalueren c.q. Imp Act aannemen in verband met verplicht gebruik van de database.

*Amendementen IMCO (art.77-78):*

Geschrapd wordt het gebruik van Artificial Intelligence (te exotisch). Voor artikel 78 (Europese database) komt een nieuw artikel 78a, waarin is aangegeven dat de database een gedecentraliseerde Europese geharmoniseerde interface moet worden. IMCO acht decentralisatie noodzakelijk om cyberaanvallen te voorkomen. De gedecentraliseerde database bestaat uit een publiek deel en een 'compliance' deel. Het 'compliance' deel (alle documentatie en informatie, die geëist wordt van marktdeelnemers) is in principe alleen toegankelijk voor autoriteiten en de Commissie.

**Schema CPR<sub>raad</sub> voor grondslagen verplichte en vrijwillige CE-markering**



<sup>15</sup> ) Het beginsel om niet steeds opnieuw dezelfde NAW-data digitaal in te moeten voeren